

Veertiende werksessie bij Nictiz: 3 juli 2025

De veertiende en laatste werksessie onder de vlag van de zib-transitie vond plaats op donderdag 3 juli 2025 om 10:00 uur bij Nictiz. De meeste deelnemers waren fysiek aanwezig en een aantal online. De bijeenkomst werd geopend door Dave. Voor de lunch volgden er twee plenaire sessies. Marc de Graauw ging in op de ontwikkelingen rond Logical models uit het Europese Xt-EHR programma (EHDS) in relatie tot zibs. Lilian Minne en Wouter Godefrooij praatten de deelnemers bij over de ontwikkeling van transactiebouwstenen. Na de lunch was er een werksessie rond zibs 2.0 in relatie tot de EHDS Logical models en transactiebouwstenen.

Tijdens de opening lichtte Dave het doel en de agenda van de dag toe. Verder kon hij melden dat het Plan van Aanpak “Verder met zibs” voor de voortzetting van de activiteiten zoals eerder gepresenteerd wordt gesteund door het DTO (Digitaal Transitie Orgaan). Op korte termijn zal de opvolger voor Dave worden bekend gemaakt. Het huidige zib-transitie team houdt op te bestaan en activiteiten worden voortgezet zoals in het Plan van Aanpak is aangegeven. De inzet is dat ook de community daarbij een rol zal houden. Alhoewel dit de laatste werksessie is onder de vlag van de zib-transitie, is toch al een aantal volgende werksessie gepland die op een later moment inhoudelijk ingevuld zullen worden. De data zijn:

- 11 september 2025 13:00-16:00 uur
- 7 oktober 2025 10:00-14:00 uur
- 13 november 2025 10:30-15:00 uur
- 11 december 2025 13:00-16:00 uur

Inmiddels is versie 1.0 van het document “Architectuurprincipes zibs 2.0” beschikbaar via [Architectuur zibs 2.0 v1.0.pdf](#). Verder zijn Verslagen te vinden op de website [Zib-transitie](#); opnames en presentaties op Teams: [Werksessies](#).

Marc de Graauw vertelde vervolgens over de ontwikkelingen rond EHDS Logical Models uit Xt-EHR in vergelijking met zibs. Het gaat hier om Europese ontwikkelingen in het kader van de EHDS die ook voor Nederland belangrijke consequenties zullen hebben. Hij gaf inzicht in de samenhang van de diverse sporen zoals de eHN guidelines als high level beschrijvingen, de uitwerking daarvan in meer concrete Xt-EHR guidelines voor logical models en de toepassing in o.a. PS (Patient Summary), eP/eD (ePrescription en eDispensation), Medical Imaging, Laboratory Results en Hospital Discharge Report. Ook liet hij zien hoe deze ontwikkelingen in de tijd (was is er al klaar en wat komt er nog aan) gezien moeten worden. Bepaalde oplossingen worden al toegepast in de zogeheten MyHealth@EU crossborder service of zullen dit of volgend jaar toegepast worden.

Voor de Nederlandse situatie is het van belang om een verschilanalyse te doen van de zibs in relatie tot de Europese ontwikkelingen. Voor eP/eD is dit al gedaan voor het MP (Medicatie Proces). Daarnaast ligt de focus op de zibs Patient, Probleem, Verrichting en Medisch Hulpmiddel. Vastgesteld moet worden wat de verschillen zijn en wat daarmee te doen (overnemen, negeren, iets anders?). Dan moet er een fit-gap analyse gemaakt worden per informatiestandaard. Focus in eerste instantie op de Patient Summary en Discharge Report. Marc liet de resultaten zien van de verschilanalyse van zibs met XtEHR Logical Models voor de zibs Patient, Verrichting (Procedure), MedischHulpmiddel (Device/DeviceUse), Probleem (Condition) voor m.n. zibs 2020 en zibs 2024.

Vervolgens gingen Lilian Minne en Wouter Godefrooij in op de ontwikkeling van Transactiebouwstenen. De belangrijkste aanleiding om er mee aan de slag te gaan zijn knelpunten die ervaren worden bij de huidige manier van ontwikkelen van informatiestandaarden: ontwikkeling vindt plaats vanuit een specifieke informatiebehoefte, use case of programma. Daarbij is er veel variatie in de manier waarop zibs in verschillende standaarden toegepast worden en lopen eisen t.a.v. registratie, uitwisseling en verwerking door elkaar. De gevolgen zijn dat deze varianten leiden tot problemen in interoperabiliteit en inconsistenties, complexe implementaties voor leveranciers, beperkte schaalbaarheid en lange doorlooptijden bij simpele wijzigingen.

De doelstelling van de transactiebouwstenen is om dit te verbeteren door een bibliotheek van herbruikbare transactiebouwstenen met governance & eigenaarschap per bouwsteen op te zetten met eisen voor registratie, uitwisseling en verwerking. Een belangrijke rol is daarbij weggelegd voor het mechanisme van Implementation Obligations zoals beschreven in <https://hl7.org/fhir/obligations.html>. Na een korte demo werd een aantal vraagstukken en bijbehorende stellingen gedeeld en besproken op het gebied van definitie en terminologie, de inhoud van een transactiebouwsteen, de relatie met zibs 2.0 en EHDS, constraints en obligations, versionering, kwalificatie. Daaruit bleek dat er nog de nodige zaken zijn die uitgewerkt moeten worden. Met name ook de relatie met zibs 2.0 (in hoeverre er overlap is) behoeft verdere aandacht. Degenen die hierin graag willen meedenken worden opgeroepen zich te melden bij Lilian (lilian.minne@nictiz.nl).

Na de lunch was het tijd voor een werksessie met aandacht voor zibs 2.0 in relatie tot EHDS Logical Models en transactiebouwstenen, voorbereid door Gerda, Wouter, Marc en Lilian. De opdracht was om het ontwerpen van Zibs 2.0 voor de zib Medisch Hulpmiddel te toetsen aan de hand van een stappenplan dat werd gepresenteerd door Gerda. Tijdens de vorige werksessie is er terugkoppeling gegeven op een stappenplan dat toen werd gepresenteerd. Aan de hand daarvan is een aangepast stappenplan opgesteld dat werd gepresenteerd door Gerda.

Vervolgens gingen de deelnemers in groepen aan de slag voor de Zib Medisch Hulpmiddel met als input de EHDS informatie die te vinden is op [eHN Guideline on Patient Summary - European Commission](https://build.fhir.org/ig/Xt-EHR/xt-ehr-common/artifacts.html) - A.2.3.2 Medical devices and implants en <https://build.fhir.org/ig/Xt-EHR/xt-ehr-common/artifacts.html>.

De resultaten werden vervolgens plenair gedeeld. Daaruit blijkt dat er nog wel de nodige uitdagingen zitten in de aanpak. Zo blijkt het lastig om vast te stellen of de concepten zoals beschreven in de eHN guideline, het logical model, een kandidaat archetype en de zib overeenkomen en waar ze mogelijk afwijken. Verder wordt er soms verschil gemaakt tussen het device zelf en het gebruik ervan terwijl dat bijvoorbeeld bij de zib in één model zit. Een interessante vraag is ook wie de stakeholders uit het veld zijn die hierbij betrokken moeten worden. Het is belangrijk om een aantal voorbeelden in de komende periode in detail uit te werken en het stappenplan op basis daarvan zo nodig aan te scherpen/ aan te passen.

Aan het eind van de bijeenkomst kon Yasmin Bots nog melden dat ze haar studie afgerond heeft en haar thesis waarvan ze de resultaten vorige keer al heeft gepresenteerd beschikbaar is: [Electronic Health Record data interoperability and reuse: Towards using Clinical Quality Language to evaluate Health and Care Information models](#). Ze trakteerde op gebak!

Dave sloot de werksessie af met dank aan iedereen voor zijn/haar aanwezigheid en bijdrage deze keer en ook alle voorgaande sessies. En met de oproep om weer aan te sluiten bij de sessies die in het najaar zullen plaatsvinden.